

1. mai-dagen er gammel, men budskapet er moderne

Taler
Jens Stoltenberg

Dato
1 mai 2007

Sted
Drammen

1 Kjære alle sammen.

Gratulerer med dagen!

5 Det er godt å se dere.
Godt å være sammen her i dag på vår internasjonale solidaritetsdag.

I dag er det 60 år siden 1. mai ble offentlig høytidsdag og lovfestet fridag i Norge.

10

Vi feirer denne dagen i stolthet over historien.
Og i utålmodighet over alt det uløste - i Norge og i verden.

1. maidagen er gammel, men budskapet er moderne:

15

Vi vil et samfunn der alle er velkommen og ingen støtes ut.
Der alle får brukt sine muligheter.
Et samfunn med mer rettferdighet og mer fellesskap!
Et der alle er med!

20

Få steder er det budskapet viktigere enn i arbeidslivet.

Arbeidsinntekt gir frihet.

Arbeid gir stolthet.

25 Arbeid gir utvikling.

Arbeid gir fellesskap.

Derfor er det så viktig at denne regjeringen lykkes i kampen mot arbeidsledighet.

30

Aldri før har flere vært i arbeid.
Aldri har ledigheten falt raskere.

35 Ledigheten har ikke vært lavere enn nå på nær 20 år!

Og regjeringen sier fortsatt at "arbeid til alle" er jobb nummer en!
Men for å ha arbeid til alle må vi også ha et arbeidsliv for alle!

40 Derfor har vi reversert den forrige regjeringens endringer i arbeidsmiljølov som ville føre til et tøffere arbeidsliv, med mer overtid og økt bruk av midlertidig arbeidskraft.

Isteden har vi styrket arbeidsmiljøloven og fått på plass viktige tiltak for å få folk raskt tilbake etter sykdom.

Tusenvis av LO-velgere stilte spørsmål til alle partiene før valget.

Vi ga svar da.

50

Men enda viktigere enn det: Nå holder vi løftene våre.

Regjeringens fagligpolitiske regnskap viser at tre av fire punkt fra landets arbeidstakere allerede er fulgt opp.

55

Og det bare på halvannet år!

Det viser at vi er en regjering som jobber med og ikke mot arbeidstagerne i Norge.

60

Vi har fått på plass en ny pensjonsreform. Den sikrer en mer rettferdig folketrygd. En folketrygd folk kan stole på.

Og jeg sier til dere:

65

Arbeiderpartiet er garantisten for en god AFP-ordning.
Det skal være mulig å gå av med verdighet når man fyller 62 år.

Samtidig skal det være mulig å jobbe lenger om man ønsker det.

70

Derfor er jeg glad for å kunne fortelle dere en nyhet:

Vi vil ha en ny regel som sikrer arbeidstakere over 62 år rett til kortere arbeidsdag dersom de ønsker det.

75 Slik kan folk få litt roligere arbeidsdager og energi til å være med lenger.

Det er viktig for den enkelte å ha den valgfriheten og det er viktig for samfunnet fordi vi får brukt folks arbeidsevne og kunnskap lenger.

Vi vet at stadig flere kommer til Norge for å jobbe. I fjor ble det gitt 55 000 arbeidstillatelser til borgere fra de nye EU-landene.

80

Vi har alle lest altfor mange avisoppslag om folk som kommer hit for å gjøre en jobb, og som behandles dårlig.

85 Lave lønninger, uforsvarlig lange dager, tvilsomme arbeidsavtaler og direkte farlige forhold på arbeidsplassen.

Det helt uakseptabelt. Alle har krav på ordentlige arbeidsforhold, uansett om de er fra Kongsberg eller Krakow.

90

Arbeidsgivere som driver med sosial dumping undergraver vår mulighet til å få tak i flinke folk til å fylle de mange oppgavene vi mangler arbeidskraft til.

De som ønsker å reise ut for å jobbe skal vite at i Norge møter de den respekt og de arbeidsforhold vi mener er en selvfølge for norske arbeidstakere.

95

Å akseptere dårligere arbeidsvilkår for noen, betyr et press på norske arbeidsvilkår. Det vil svekket velferden.

100 Regjeringen jobber aktivt mot sosial dumping og en todeling av det norske arbeidsmarkedet.

Vi sier ja til arbeidsinnvandring og nei til sosial dumping!

Regjeringen trapper opp kampen mot sosial dumping.

105 Arbeidstilsynet har fått sterkere virkemidler til å reagere når arbeidsgivere bryter reglene og kan stanse virksomheter som driver sosial dumping.

Norske lønns- og arbeidsvilkår skal gjelde for alle.

110

Nå skal vi gjøre mer.

Derfor er jeg glad for å kunne fortelle om enda en nyhet her i dag:

115 Om få dager legger vi frem for Stortinget forslag om nye og kraftige tiltak som skal sikre et seriøst arbeidsliv med skikkelige vilkår for alle.

For det første må norske bedrifter ta et større ansvar for det som foregår hos deres underleverandører. Oppdragsgivere skal få plikt til å påse at
120 oppdragstakerne eller underentreprenørene betaler det de skal til sine ansatte. Den som tjener mest på god tilgang på arbeidskraft utenfra bør også ha et medansvar for at de som jobber får skikkelige vilkår.

For det andre: Regjeringen vil gi tillitsvalgte rett til innsyn i lønns- og
125 arbeidsvilkår hos underleverandører.

Det de finner, kan de melde fra til Arbeidstilsynet om. Dette betyr ikke at de tillitsvalgte skal overta Arbeidstilsynets oppgaver. Men innsynsretten vil gjøre det lettere å si ifra om uakseptable forhold, og den vil helt sikkert gi et godt
130 bidrag til Arbeidstilsynets arbeid.

For det tredje foreslår vi også en innstramming i reglene for innleie av arbeidstakere. I tillegg til at det vil bli innført en godkjenningsordning for vikarbyråer.
135

Disse tiltakene er viktige for å øke seriøsiteten i dette raskt voksende vikarmarkedet.

Folk skal behandles ordentlig. Uansett hvor de kommer fra.

140 1. maidagens budskap er at vi trenger fellesskapet for å sikre arbeidstakernes rettigheter.

Men vi trenger også fellesskapet for å sikre våre viktigste fellesgoder: Ren luft, rent hav og en natur i balanse.

145

Vi kan ikke overlate til markedet og den frie konkurransen og ta vare på disse fellesgodene.

150 Global oppvarming er vår tids farligste miljøproblem.
Vi vet ikke alt om klimaendringenes konsekvenser, men vi vet nok til å handle.
Og handling haster.

Regjeringen har satt seg store forpliktelser for klimapolitikken.

155

Vi sier at:

- vi skal overoppfylle våre mål i Kyotoavtalen.

- vi påtar vi oss en forpliktelse om å kutte utslippene av klimagasser tilsvarende

160 30 prosent av Norges utslipp innen 2020.

- og vi skal bli karbonnøytrale innen 2050 - dvs. at vi kutter utslipp i Norge eller i utlandet tilsvarende 100 prosent av våre egne utslipp!

Norge skal være et foregangsland i kampen mot global oppvarming.

165

Ambisjonene skal vi innløse gjennom ulike virkemidler.

Vi skal gjøre en innsats ute gjennom å rense utslipp i fattige land. På den måten får vi redusert større utslipp enn om vi gjør alt hjemme - og vi får hjulpet

170 mennesker ut av fattigdom.

Vi skal samtidig gjøre mye hjemme.

Norge skal bli verdensledende på rensing av CO2 gjennom det arbeidet vi har

175 satt i gang på Mongstad.

Vi har doblet innsatsen for utvikling av fornybar energi.

Vi gir mer til jernbane.

Vi gjør det billigere å kjøpe miljøvennlige biler.

180 Vi stiller krav om energieffektivisering i boliger og bygg.

Og vi mener kommunene kan gi viktige bidrag til å kutte i utslippene av drivhusgasser.

Mer satsing på kollektivtrafikk.

Mer energieffektive bygg.

Mer miljøvennlig søppelhåndtering.
Mer informasjon til folk om hvordan de selv kan bidra.

Det finnes ikke en løsning på klimaproblemet.

190 Det finnes mange.

Løsningen er summen av alt vi gjør.

Derfor betyr det noe hva som gjøres lokalt i Asker, i Drammen eller på Jevnaker.

195 Høstens valg er et valg mellom de som tror på handling og de som velger å la være!

Høstens valg er et klimavalg.

Stem for handling!

200 Kommunevalget er også et verdivalg.

Mellom fellesskapsløsninger eller privatisering, marked og konkurranseløsninger.

Mellom de som mener at alle skal med og de som er villige til å la noen stå igjen.

205

Vi ønsker sterke og gode felleskap, også i kommunene. Her i Drammen kan det best sikres gjennom et nytt flertall og Hilde Klæboe blir byens neste ordfører!

Vi vil at alle som ønsker barnehageplass skal få det. Derfor har vi senket

210 barnehageprisene og bygger barnehager i et stort tempo.

Vi nærmer oss målet. I hele landet har 95 prosent av de som ønsker plass fått det.

Men det hjelper lite for de fortvilte foreldrene som fortsatt står uten plass for sine.

215

Nå skal vi gjøre en kraftinnsats for å få på plass de siste plassene.

Vi skal være den regjeringen som sørger for full barnehagedekning i Norge!

220 Vi vil at alle barn skal få gå på en god, offentlig skole. Derfor satser vi på fellesskolen.

Resultatet er flere lærere, flere pc-er, oppussede skolebygg og mer kvalitet i skolen.

Vi ønsker mer undervisning, mer SFO og mer leksehjelp.
Derfor sier vi nei til privatisering og ja til en god offentlig fellesskole!

230 Vi vil at eldre som trenger omsorg skal få det. Derfor har vi sagt at vi trenger 10
000 flere omsorgsarbeider.
Det målet er vi godt i rute med å nå.

Vi trenger ikke mer kald konkurranse, men mer nærhet og varme i
235 eldreomsorgen.
Det folk ønsker seg er mer hjelp.

Vi vil sikre folk trygghet og verdighet i alderdommen.
De store fellesskapene
240 Vi tror på fellesskapet.

De store og de små, enten det er i fagforeninger, borettslag eller kommunal
eldreomsorg.

245 Vi tror på det nasjonale fellesskapet, som for eksempel en sterk folketrygd og et
offentlig helsevesen.

Vi tror på de store internasjonale fellesskapene som FN, den internasjonale
krigsforbryterdomstolen eller EUs klimapolitikk.
250

Derfor støtter vi FNs nødhjelpsarbeid og FNs fredsoperasjoner.
Derfor gir vi mer til bistand enn noen gang.
Derfor bidrar vi til at verdens barn nå får vaksiner.

255 Og vi tror på et samfunn med sterke og gode fellesskap er et samfunn der den
sterkestes rett ikke får råde.

Vi står opp for en verden der spillereglene følges.

260 Der det er nulltoleranse for terrorhandlinger eller angrep på sivile.

Israels okkupasjon av palestinske områder må opphøre. Forhandlinger må

komme i gang for å få på plass en tostatsløsning der palestinerne får sitt eget
265 land og Israel kan leve trygt uten frykt for terror, innenfor internasjonalt
anerkjente grenser.

For å komme i gang med disse forhandlingene må det bli orden og utvikling på
palestinsk side.
270 Og derfor var Norge det første landet som normaliserte politiske og økonomiske
forbindelser med den nye palestinske samlingsregjeringen!

Fordi vi tror på fellesskapet. På menneskers evne til å skape positiv forandring
når de går sammen.

275

Vi sier at alle skal med.

Det betyr at fellesskapene må åpnes opp, slik at alle føler at de er velkomne til å
delta.
280 Enten det er i arbeidslivet eller i den lokale velforeningen.

Norge er et godt land å bo i for de aller fleste.
Men vi er ikke fornøyde. Vi er ikke ferdige.

285 Kritikkk mot brister i velferdssamfunnet er å være lojal mot målet om et samfunn
med mer rettferdighet og mer fellesskap.

- Vi har for mange som er utenfor arbeidslivet.
- Vi ser at mange av de som er nye i landet sliter på skolen.
- 290 - Vi vet at veien tilbake til et vanlig liv etter soning, rus og psykiatri er for lang.
- Vi vet at for mange opplever at livet som gammel blir tomt og ensomt.

Fellesskapet blir fattigere når noen står utenfor.
Vi trenger mer og ikke mindre felleskap.

295

Valget til høsten handler om nettopp det.

Vi vil et samfunn der alle er med!

300 Lykke til med valgkampen.

Takk for oppmerksomheten.

305

Kilde

www.regjeringen.no

Emneoversigt

1. mai-tale, Arbeiderbevegelsen, Arbeiderpartiet, Arbeidsliv, Arbeidsløshet

310

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/1-mai-dagen-er-gammel-men-budskapet-er-moderne>

315

320

325

330

335

340